

ВИТРАТИ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ

О.А. Варчук

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

Для здійснення господарської діяльності всім підприємствам необхідно придбати основні засоби, нематеріальні активи, виробничі запаси тобто здійснювати витрати, тому будь-яке підприємство, не залежно від виду економічної діяльності, прагне до їх мінімізації.

Витрати є базою для формування ціни продукції, вони впливають на формування фінансового результату діяльності та визначення чистого прибутку, а отже є основою ефективної роботи підприємства. Тому важливо визначити сутність витрат, правильно їх класифікувати та раціонально організувати їх облік.

Багато вчених досліджують витрати підприємства, але на сьогодні немає чіткого тлумачення поняття «витрат». Поняття «витрат» зустрічається у економіці, бухгалтерському та податковому обліку, необхідно для цілей аудиту.

В підручниках з економіки зазначено, що витрати утворюються в процесі формування та використання певної мети. Вони мають різне спрямування, але найбільш загальним і принциповим є поділ їх на інвестиційні та поточні (операційні) витрати, зв'язані з безпосереднім виконанням підприємством своєї основної функції – виготовлення продукції (надання послуг) [1]. У економічних словниках надані тлумачення поняття «виробничих витрат» та «витрат виробництва»: «виробничі витрати – це вартісна оцінка затрат економічних ресурсів, здійснених підприємцями задля виробництва продукції»; «витрати виробництва – це всі затрати виробника на виробництво певного виду продукції».

В бухгалтерському обліку методичні засади щодо формування інформації про витрати підприємства та їх відображення в фінансовій звітності визначені П(С)БО 16 «Витрати» [2]. Згідно з ним витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть

бути достовірно оцінені.

А згідно з П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» – витрати – це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками) [2].

У податковому обліку (згідно з податковим кодексом України (далі ПКУ)) – це сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній та не матеріальній формах, здійснюваних для провадження господарської діяльності платника податку, в результаті яких відбувається зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, внаслідок чого відбувається зменшення власного капіталу [3].

Для цілей аудиту для визначення терміну «витрати» слід використовувати поняття з законодавчих та нормативних актів.

Відтак, у бухгалтерському та податковому обліку визначення витрат схожі та законодавчо визначені. Проте у наукових джерелах з економіки зустрічається багато підходів пов'язаних з визначенням витрат. Саме відсутність єдиного чіткого тлумачення цього поняття не існує, що призводить до розбіжностей у класифікації витрат та їх подальшої оцінці.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Економіка підприємства: Підручник / За аг. ред.. С.Ф. Покропівного. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2001. – 528 с.,іл.

2. Национальные (Положения) Стандарты Бухгалтерского Учета, утв. приказом от 31 марта 1999 г. № 87 (зі змінами та доповненнями).

3. Податковий кодекс: зміст та основні коментарі. Посібник. Частина 1 – Полтава: РВВ ПДАА, 2011. – 299 с.